

PROCEDURA EWAKUACJI

w Szkole Podstawowej nr 10 w Rzeszowie

PODSTAWY URUCHOMIENIA PROCEDURY

1. **Pożar** (gdy nieskuteczna jest likwidacja pożaru sprzętem podręcznym);
2. **Zamach terrorystyczny** (otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innego środka niebezpiecznego);
3. **Zagrożenie NSCH** (Niebezpieczne Substancje CHemiczne);
4. **Zagrożenie katastrofą budowlaną**;
5. **Zagrożenie wybuchem gazu** spowodowane awarią instalacji gazowej;
6. **INNE.**

Ewakuacją kieruje jednoosobowo dyrektor szkoły, a w razie jego nieobecności inna wyznaczona osoba. Głównym celem ewakuacji jest przemieszczenie uczniów i pracowników z rejonu bezpośredniego zagrożenia do pomieszczeń bezpiecznych lub na zewnątrz budynku, w zależności od sytuacji. Najważniejszym celem ewakuacji jest zawsze życie i zdrowie ludzi – dlatego też w pierwszej kolejności należy ewakuować ludzi, a w drugiej sprzęt i mienie. Zarządzając ewakuację ludzi nie zawsze należy podawać rzeczywistą przyczynę, aby nie wywoływać paniki wśród uczniów, chyba że przyczyna jest oczywista i widoczna. Decyzja o ewakuacji musi być przekazana w sposób zdecydowany, zrozumiały i sugestywny. W przypadku ewakuacji doraźnej nie przewiduje się planowej ewakuacji mienia.

Gdy zagrożenie będzie narastało w czasie (np. zagrożenie powodziowe) wówczas w zależności od sytuacji określony sprzęt i mienie zostanie zabezpieczone na wyższej kondygnacji lub przewiezione poza rejon powodzi. Po zauważeniu pożaru każdy pracownik zobowiązany jest do zabezpieczenia innych osób, podjęcia akcji gaśniczej i powiadomienia przełożonego.

Decyzję w sprawie ewakuacji podejmuje dyrektor placówki lub osoba wyznaczona przez niego do kierowania akcją. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia ewakuacja może być samorzutna. W czasie ewakuacji należy korzystać z dróg i wyjść możliwie najdalej położonych od źródła zagrożenia.

W przypadku zagrożenia lub wystąpienia skażenia chemicznego /NSCH/ w zależności od zaistniałej sytuacji pracownicy winni postępować zgodnie z zaleceniami /pozostawać na miejscu lub ewakuować się/ w zależności od komunikatu.

SPOSÓB OGŁOSZENIA ALARMU – SYGNAŁY ALARMOWE:

1. Sygnałem alarmowym wzywającym do natychmiastowej ewakuacji są:
  - Polecenia słownie – na przykład „EWAKUACJA” „POŻAR, EWAKUOWAĆ SIĘ!” „Na I piętrze wybuchł pożar – natychmiast ewakuować się” „W budynku nastąpiła awaria. Do czasu jej sprawdzenia proszę natychmiast opuścić budynek”, a przy ćwiczeniu: „Uwaga, ćwiczebny alarm pożarowy” lub
    - sygnały dźwiękowy - trzy dzwonki „krótki, długi, krótki” na przemian w krótkich odstępach czasu (w przypadku braku energii dzwonek ręczny i komunikaty słowne) lub syrena – trzy razy po 30 sekund
2. Decyzję o przeprowadzeniu ewakuacji podejmuje Dyrektor Szkoły, Wicedyrektor lub osoba wyznaczona. Po przybyciu jednostki straży pożarnej lub policji, decyzję taką może nakazać jej dowódca.
3. Komunikat o ewakuacji jest przekazany do woźnego szkolnego lub osoby wyznaczonej przez Dyrektora, który uruchamia sygnał alarmowy. Na tej podstawie ogłasza się w klasach alarm i przystępuje do natychmiastowej ewakuacji z pomieszczeń szkoły.

Po ogłoszeniu ALARMU:

1. Dyrektor szkoły lub inna osoba mająca dostęp do telefonu powiadamia odpowiednie służby. Po wybraniu numeru alarmowego straży pożarnej **998** i zgłoszeniu się dyżurnego Miejskiego Stanowiska Kierowania Państwowej Straży Pożarnej spokojnie i wyraźnie podaje: swoje imię i nazwisko, numer telefonu, z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu, adres i nazwę obiektu, drogi dojazdowe, co się pali, na którym piętrze, czy jest zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego.
2. Po podaniu informacji nie należy odkładać słuchawki do czasu potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia.
3. W przypadku pożaru – podejmuje się działania w celu jego likwidacji w zarodku (podręczny sprzęt gaśniczy, hydronetka, hydranty wewnętrzne - przy ćwiczeniu – z rozwinięciem sprzętu, ale bez jego użycia)
4. Dyrektor lub kierownik administracyjny wyłącza dopływ prądu i gazu.
5. Woźna szkoły i pracownicy z obsługi natychmiast otwierają drzwi ewakuacyjne na zewnątrz budynku i pomagają wyprowadzić dzieci, kierując je na boisko szkolne, do wyznaczonego sektora, lub przed szkołą.
6. Osoby, pod których opieką przebywają dzieci, mają za zadanie zająć się tą grupą, jej ewakuacją i bezpieczeństwem.
7. Jeżeli zdarzenie ma miejsce w czasie lekcji, nauczyciel nakazuje uczniom powstać i niezwłocznie opuścić budynek, informując, którą klatką schodową odbywa się ewakuacja. Uczniowie muszą być poinformowani, gdzie znajduje się miejsce ewakuacji.

8. Na czoło grupy wyznacza się nieformalnego przywódcę grupy klasowej. Dzieci zostawiają w klasie wszystkie przedmioty (torby, plecaki, teczki, kurtki itp.)
9. Nauczyciel zamyka drzwi, ale nie na klucz, który pozostawia w zamku od strony zewnętrznej. Wychodzi, zabierając ze sobą dziennik.

NA MIEJSCU EWAKUACJI:

1. Na boisku szkolnym lub przed wejściem głównym nauczyciele sprawdzają listę swojej klasy.
2. W razie stwierdzenia nieobecności ucznia, należy ten fakt zgłosić natychmiast Dyrektorowi szkoły lub strażakom, niekoniecznie dowódcy, pytając strażaka o nazwisko.
3. Po sprawdzeniu listy uczniów nauczyciel zobowiązany jest sprawdzić ich stan zdrowia, zwracając szczególną uwagę na zawroty głowy, wymioty, kaszel, ból głowy, chwilowe omdlenia, złamania, potłuczenia itp.
4. Wszystkich poszkodowanych należy traktować, jako ofiary zdarzenia i udzielić im pierwszej pomocy przedmedycznej.

PRZYDZIAŁ OBOWIĄZKÓW I ORGANIZACJA DZIAŁANIA

SEKRETARIAT SZKOŁY:

1. Zgodnie z decyzją Dyrektora Szkoły powiadamia:
  - Służbę dyżurną PSP – tel. 998, 112
  - Pogotowie Ratunkowe – tel. 999,
  - Służbę dyżurną Policji – tel. 997,
  - Inne służby w zależności od potrzeb.
2. Nadzoruje zabezpieczenie dokumentacji szkoły, ewakuację ważnego mienia, urządzeń, pieczęci i środki pieniężne.

WOŹNY:

1. Po otrzymaniu komunikatu o ewakuacji uruchamia sygnał alarmowy.
2. Podejmuje działania ratowniczo – gaśnicze przy użyciu gaśnic proszkowych i hydrantów wewnętrznych do czasu przybycia jednostek ratowniczych.
3. Współdziała z kierującym akcją ratowniczą.
4. Pomaga w ewakuacji przy wyjściu głównym i w szatni, otwiera drzwi ewakuacyjne.
5. Po otrzymaniu komunikatu o zakończeniu ewakuacji odwołuje alarm dwoma długimi dzwonekami.

DYREKTOR SZKOŁY:

1. Podejmuje decyzję o ewakuacji (pełna lub częściowa) i nadzoruje przebieg ewakuacji.
2. Nadzoruje powiadomienie specjalistycznych służb ratowniczych.
3. Nakazuje uruchomienie procesu ewakuacji w szczególności: transport, załadunek i ochrona dokumentacji szkoły, zabezpieczenie instalacji gazowej, wodnej, elektrycznej, otwarcie wyjść ewakuacyjnych.

4. Wprowadza zakaz wejścia i wjazdu na teren szkoły osób postronnych.
5. Zarządza ewakuację samochodów.
6. Określa miejsce deponowania ewakuowanego mienia.
7. Współdziała ze specjalistycznymi służbami ratowniczymi /PSP, Policją, Pogotowiem Ratunkowym, Pogotowiem Gazowym itp./
8. Kieruje akcją ewakuacyjną i ratowniczą do czasu przybycia Państwowej Straży Pożarnej.
9. Przekazuje przybyłemu na miejsce dowódcy akcji ratowniczo – gaśniczej następujące informacje:
  - czy wszystkie osoby opuściły budynek szkolny;
  - o wyłączeniu głównego zasilania elektrycznego, (w przypadku nie wyłączenia zasilania przekazuje informację o usytuowaniu głównego wyłącznika);
  - o źródle zagrożenia i jego rodzaju.
10. Nadzoruje przestrzeganie ustaleń zawartych w niniejszej procedurze.

WICEDYREKTOR:

1. Pod nieobecność Dyrektora Szkoły zarządza ewakuację i nadzoruje jej przebieg.
2. Przeprowadza akcję ewakuacyjną dzieci i młodzieży,
3. Zabezpiecza dokumentację szkoły.
4. Na miejscu ewakuacji przyjmuje meldunki od wychowawców/ nauczycieli oraz pozostałych pracowników o liczbie ewakuowanych osób.
5. Składa meldunek Dyrektorowi Szkoły lub kierującemu akcją ratowniczą.

WYCHOWAWCY KLAS – NAUCZYCIELE

1. Ogłaszają alarm dla uczniów w klasach.
2. Nakazują opuszczenie szkoły.
3. Przeliczą uczniów i kierują do wyjść ewakuacyjnych zgodnie ze schematem dróg ewakuacyjnych.
4. Informują dyżurujących pracowników obsługi o opuszczeniu klas przez uczniów.
5. Nadzorują przebieg ewakuacji uczniów /klas/.
6. Zwracają uwagę na zachowanie uczniów w czasie ewakuacji.
7. Przeciwdziałają wszelkim objawom paniki.
8. Pomagają osobom/uczniom/ poszkodowanym w akcjach ewakuacyjnych i ratowniczych.
9. Po wyprowadzeniu uczniów na miejsce ewakuacji dokonują ponownego przeliczenia i składają meldunek Dyrektorowi lub Wicedyrektorowi Szkoły.
10. Biorą udział w innych działaniach związanych z akcją ratowniczą oraz zabezpieczeniem dokumentów szkoły.
11. Nauczyciele przebywający w pokoju nauczycielskim, którzy nie mają lekcji zabierają pozostawione dzienniki lekcyjne, przechodzą w kierunku poszczególnych wyjść ewakuacyjnych gdzie ukierunkowują ruch ewakuacji na zewnątrz (zapobiegając powracaniu uczniów do budynku).

12. Nauczyciel odpowiada za bezpieczeństwo uczniów, z którymi ma lekcję w momencie wszczęcia alarmu. Jeżeli alarm ogłoszony jest podczas przerwy, udaje się do klasy i odpowiada za uczniów, z którymi za chwilę miałby lekcję; nie oddala się od swej grupy pod żadnym pozorem i jest bezwzględny w egzekwowaniu posłuchu i dyscypliny;

PRACOWNICY ZATRUDNIENI W SZKOLE:

W każdym przypadku wymagającym ewakuacji pracownicy zobowiązani są do postępowania zgodnego z planem ewakuacyjnym szkoły oraz ewakuować się drogami ewakuacyjnymi określonymi w procedurze.

Personel szkoły:

Po upewnieniu się o drożności dróg i wyjść ewakuacyjnych, pomagają w ewakuacji przy wyjściach i w szatni. Personel szkoły, mający w chwili ogłoszenia alarmu kontakt z uczniami postępuje analogicznie do nauczycieli.

KIEROWNIK ADMINISTRACYJNY

Ściśle wykonuje polecenia Dyrektora Szkoły – kierującego ewakuacją, w tym:

- przekazuje informację o ogłoszeniu ewakuacji woźnemu, który uruchamia sygnał alarmowy;
- organizuje akcję ratowniczo - gaśniczą przy pomocy gaśnic proszkowych i hydrantów wewnętrznych;
- nadzoruje odcięcie dopływu prądu do budynku przez konserwatora przy pomocy głównego wyłącznika prądu;
- nadzoruje ewakuację samochodów z terenu szkoły;
- przekazuje woźnemu informację o zakończeniu akcji ewakuacyjnej.

PERSONEL SPRZĄTAJĄCY:

- pomaga w ewakuacji, kierują ruchem przy wyjściach ewakuacyjnych;
- otwierają wyjścia ewakuacyjne te, które na co dzień nie są otwarte;
- sprawdzają, czy w toaletach, klasach i na korytarzach nie pozostała jakaś osoba.

OBSŁUGA KUCHNI:

- odłącza dopływ gazu przy pomocy głównego zaworu gazu;
- ewakuuje wszystkie osoby na zewnątrz znajdujące się w pomieszczeniach kuchennych i jadalni.

PIELĘGNIARKA SZKOLNA:

- odpowiada za ewakuację osób pozostających w gabinecie medycyny szkolnej;
- zabiera ze sobą podręczny sprzęt do udzielania pierwszej pomocy;
- w razie potrzeby organizuje punkt medyczny i udziela pomocy osobom poszkodowanym.

OGÓLNE ZASADY POSTĘPOWANIA PODCZAS EWAKUACJI:

1. Ściśle stosować się do przekazywanych zaleceń.
2. Wyłączyć i zabezpieczyć wszystkie urządzenia elektryczne i gazowe.
3. Zakończyć pracę sprzętu komputerowego oraz zabezpieczyć dane informatyczne przed dostępem osób niepowołanych.
4. Przygotować do ewakuacji /zabezpieczyć/ ważne wytypowane mienie, dokumenty, pieczęcie, środki finansowe itp.
5. Osoby wytypowane do zadań zabezpieczających ewakuację winny przystąpić do przydzielonych im zadań.
6. Wszyscy pracownicy powinni zabrać rzeczy osobiste i przystąpić do ewakuacji postępując zgodnie z zaleceniami i udać się na wyznaczone miejsce ewakuacji.
7. Nie zamykać pomieszczeń na klucz.
8. Nauczyciele informują dyżurujących pracowników obsługi o opuszczeniu klas przez uczniów.
9. Nauczyciele i wychowawcy ponownie sprawdzają obecność na miejscu ewakuacji i przekazują informację do prowadzącego ewakuację.
10. Na miejscu ewakuacji nauczyciele i uczniowie przebywają do czasu otrzymania stosownej informacji co do powrotu i kontynuowania nauki lub jej zakończenia.

SPOSÓB I KOLEJNOŚCI OPUSZCZANIA OBIEKTU (PIĘTRA, POMIESZCZENIA)

Numer sali (Nazwa pomieszczenia)	Droga ewakuacyjna	Miejsce zbiórki
II piętro		
Sala nr 34 – 42	Klatką schodową nr 1 na zewnątrz budynku (wyjście ewakuacyjne nr 1 lub 2)	Plac przed głównym wejściem do szkoły
Sala nr 43 – 49	Klatką schodową nr 2 na zewnątrz budynku (wyjście ewakuacyjne nr 3 lub 4)	Boisko szkolne
I piętro		
Sala nr 17 - 26	Klatką schodową nr 1 na zewnątrz budynku (wyjście ewakuacyjne nr 1 lub 2)	Plac przed głównym wejściem do szkoły
Sala nr 27 - 33	Klatką schodową nr 2 na zewnątrz budynku (wyjście ewakuacyjne nr 3 lub 4)	Boisko szkolne
Parter		
Sala nr 1 - 16	Korytarzem na zewnątrz budynku	Boisko szkolne

	(wyjście ewakuacyjne nr 1 lub 2)	
Stołówka szkolna Kuchnia	Korytarzem na zewnątrz budynku (wyjście ewakuacyjne nr 5)	Boisko szkolne
Pomieszczenia administracyjne	Korytarzem na zewnątrz budynku (wyjście ewakuacyjne nr 1 lub 2)	Boisko szkolne
Sala gimnastyczna duża Sala gimnastyczna mała Szatnie	Korytarzem na zewnątrz budynku (wyjście ewakuacyjne nr 4)	Boisko szkolne
Podpiwniczona część budynku (szatnie, kantorek pracowników obsługi)	Korytarzem na zewnątrz budynku (wyjście ewakuacyjne nr 1)	Plac przed głównym wejściem do szkoły

Drogi i kierunki opuszczenia budynku szkoły określa szkic „planu ewakuacji” umieszczony na każdym z pięter budynku (zał. nr 2)

Ustalenia w sprawie ewakuacji mienia:

- a) nauczyciele zabierają dzienniki lekcyjne;
- b) kierownicy poszczególnych komórek zabierają najważniejszą dokumentację.

Harmonogram ewakuacji

Środki, które należy zastosować	Zasady wykonania	Odpowiedzialni za wykonanie
Wszczęcie alarmu	Podjęcie decyzji o ewakuacji z budynku	Dyrektor, wicedyrektor szkoły
Sygnal alarmu	słownie – np uwaga „ćwiczebny alarm pożarowy” lub dźwiękowy - trzy dzwonki „krótki, długi, krótki” na przemian w krótkich odstępach czasu lub syrena – trzy razy po 30 sek.	Pracownicy obsługi
Przygotowanie do ewakuacji	Po usłyszeniu sygnału alarmu pożarowego natychmiast przerwać zajęcia i pracę	Nauczyciele, pracownicy obsługi, admi- nistracja
Wezwanie Straży Pożarnej	Alarmowanie przeprowadzić zgodnie z Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego	Dyrektor Szkoły
Wyłączenie	1. Wyłączyć główny wyłącznik prądu elektrycznego 2. Zamknąć główny zawór gazu	Kierownik gospodarczy, konserwator

Gaszenie pożaru do czasu przybycia Straży pożarnej	Gaszenie pożaru organizować od chwili jego zauważenia. Do akcji gaszenia używać dostępnego podręcznego sprzętu gaśniczego (gaśnice, hydranty).	Wychowawca, inspektor BHP, SIP, pracownik obsługi
Kierowanie akcją rat.- gaśn. do czasu przybycia PSP	Do czasu przybycia Straży Pożarnej akcją ratowniczo – gaśniczą kieruje Dyrektor Szkoły (a w wypadku jej nieobecności, osoba wyznaczona)	Dyrektor szkoły
Spotkanie ze Strażą Pożarną	Miejsce spotkania: boisko sportowe SP10 Należy doprowadzić dowódcę przybyłej Straży Pożarnej, jak najkrótszą drogą do miejsca pożaru. Jednocześnie poinformować go o: a) rodzaju i miejscu zdarzenia: b) dotychczasowych działaniach, podjętych decyzjach: c) jakich zabezpieczeń mogą wymagać ratownicy: d) czy przeprowadzono całkowitą ewakuację młodzieży: e) czy są zagrożeni ludzie g) czy są ranni lub wymagający pomocy: f) o miejscach przechowywania cennego mienia bezpośrednio zagrożonego przez ogień: g) gdzie znajdują się najbliższe punkty czerpania wody :	Dyrektor Szkoły

Podstawa prawna:

a) art. 22 ust. 1 ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (DzU z 2002 r. nr 147, poz. 1229 ze zm.) jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1-6 i 8 podejmują działania ratownicze (w tym również np. poszukiwań zgłoszonych osób zaginionych),

b) art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2002 r. nr 147, poz. 1229 z późn. zm.) kierujący działaniem ratowniczym strażak Państwowej Straży Pożarnej może zarządzić pełną ewakuację ludzi i mienia przy użyciu sił i środków Państwowej Straży Pożarnej lub też np. wydać decyzję o ewakuacji ludzi i mienia z pomieszczeń położonych obok lub poniżej pomieszczenia (obiektu) dotychczas ewakuowanego lub objętego zagrożeniem z powodu np.: przygotowania dróg natarcia lub zajęcia stanowisk obrony bądź osłony, przenikania dymu i wody użytej do gaszenia pożaru, czynników zewnętrznych jak np. niebezpieczeństwa paniki.

c) art. 25 ust. 2 ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2002 r. nr 147, poz. 1229 z późn. zm.) kierujący działaniem ratowniczym ma prawo żądać niezbędnej pomocy od instytucji, organizacji, podmiotów gospodarczych i osób fizycznych.

Zakończenie ewakuacji:

1. Przyjęcie meldunku o zakończeniu działań oraz informacji Kierującego Akcją Ratowniczą o przekazaniu obiektu do dalszego nadzoru Dyrektorowi.
2. Włączenie dopływu prądu i gazu wraz z powiadomieniem w szczególności użytkowników gazu,
3. Ewidencja zdarzenia.
4. Powrót pracowników na miejsca pracy.
5. Odwołanie ćwiczenia w Miejskim Stanowisku Kierowania PSP.
6. Omówienie ćwiczenia
  - * dokonanie oceny ćwiczenia;
  - * wskazanie błędów.
7. Sporządzenie pisemnego protokołu z przeprowadzonych ćwiczeń i załączenie go do dokumentacji obiektu związanej z ochroną p.poż.
8. Dokonanie ewentualnych zmian w:
  - * Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego,
  - * oznakowaniu obiektu w znaki ewakuacji, miejsc umieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów itp.;
  - * innych koniecznych zmian wykazanych w trakcie ćwiczenia;
9. Dokonanie wpisów w planach modernizacji - podyktowanych koniecznością wynikających z Rozporządzenie MSWiA z dnia 16.06.2003r., w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów”(Dz.U.Nr 121 poz.1138).

Działania profilaktyczne.

- 1) Dyrektor szkoły ustala częstotliwość i zaleca przeprowadzenie praktycznego sprawdzenia możliwości ewakuacji uczniów i pracowników w celu określenia czasu niezbędnego do opuszczenia budynku szkoły.
- 2) Zaleca się raz w roku przeprowadzenie próbnej ewakuacji szkoły z instrukcją ewakuacji.
- 3) Pracownicy szkoły zobowiązani są do dokładnego zapoznania się z niniejszą instrukcją i planem ewakuacji na wypadek pożaru, a nauczyciele zobowiązani są do zapoznania uczniów z procedurą ewakuacji.

WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH

Straż Pożarna – 998

Pogotowie Ratunkowe – 999

Policja – 997

Pogotowie Gazowe – 992

Pogotowie Elektryczne – 991

Pogotowie Wodno – Kanalizacyjne – 994

Pogotowie Ciepłownicze – 993

Ogólny alarmowy - 112